

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง ภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

เรื่องย่อย ประเพณีบุญข้าวหลาม และ ประเพณีก่อพระทราย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 3 ชม.

สาระสำคัญ

ประเพณีบุญข้าวหลามเป็นประเพณีที่กระทำกันเดือน 3 คือ วันมาฆบูชา ส่วนประเพณีก่อพระทรายจะกระทำกันในวันสุดท้ายของวันตรุษสงกรานต์ ชาวไทยพวนจะถือปฏิบัติกันมาเป็นประจำทุกปี

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนศึกษา รวบรวม อภิปรายความเป็นมาของประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีก่อพระทรายได้
2. นักเรียนเข้าร่วมงานประเพณีของชาวไทยพวนอย่างน้อย 1 ประเพณี
3. นักเรียนสามารถบอกแนวทาง ในการอนุรักษ์ประเพณีที่สำคัญของชาวไทยพวนได้
4. นักเรียนสามารถสรุปความสำคัญของงานประเพณีแต่ละประเภทได้
5. นักเรียนวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวความคิดและความเชื่อของประเพณีไทยพวนในอดีตกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
6. สร้างแผนพับประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับประเพณีไทยพวนที่สำคัญ

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม

- ประเพณีบุญข้าวหลาม
- ประเพณีก่อพระทราย

กระบวนการจัดการเรียนรู้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยยึดวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT

กิจกรรมที่ 1 “ประเพณีไทยพวนที่สำคัญ”

1. ครูสนทนากับประเพณีไทยพวนที่สำคัญ หลังจากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกความรู้จักประเพณีอะไรบ้างที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
2. ครูจัดกลุ่มสนทนากลุ่มละไม่เกิน 3 คน สนทนาในหัวข้อ “ประเพณีไทยพวน”
3. ให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำบันทึกการสนทนา

กิจกรรมที่ 2 “เจาะลึกประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีก่อพระทราย”

1. นักเรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีก่อพระทราย
2. ครูอภิปรายเกี่ยวกับข้อสรุปที่นักเรียนได้สนทนาพูดคุยกันโดยการสุ่มตัวอย่างบันทึกการสนทนาของนักเรียนบางคนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
3. ให้นักเรียนเขียนแผนผังความรู้ ความคิดในหัวข้อ “ประเพณีไทยพวนที่ฉันรู้จัก”
4. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวความคิดและความเชื่อของประเพณีไทยพวนในอดีตกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จดลงในบันทึกความรู้

กิจกรรมที่ 3 “ข่าวสารประชาสัมพันธ์”

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบสร้างสรรค์แผ่นพับประชาสัมพันธ์งานประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีก่อพระทราย
2. แต่ละกลุ่มนำเสนอเพื่อนหน้าชั้นเรียน

กิจกรรมที่ 4 “การบันทึกการเข้าร่วมงานประเพณี”

1. เข้าร่วมงานประเพณีไทยพวนของหมู่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่และบันทึกความรู้ที่ได้รับและความประทับใจที่ได้เข้าร่วมงาน
2. นำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง
 - มีความรู้ความเข้าใจ
 - มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน
 - ทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - กล้าแสดงออก
2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น
 - มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
 - เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 - เคารพสิทธิผู้อื่น
3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม
 - เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
 - มีความเป็นประชาธิปไตย
 - เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. งานประเพณี

กระบวนการวัดและประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. การตรวจผลงาน
 - 2.1 แบบบันทึกการสนทนา เรื่อง ประเพณีไทยพวน
 - 2.2 แผนผังความรู้ความคิด เรื่อง ประเพณีไทยพวนที่ฉันรู้จัก
 - 2.3 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ประเพณีไทยพวน
 - 2.4 บันทึกความรู้
 - 2.5 แบบบันทึกการเข้าร่วมงานประเพณีไทยพวน

แบบบันทึกการเข้าร่วมงานประเพณีของชาวไทยพวน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....

1. งานประเพณีที่นักเรียนเข้าร่วมคือ.....

2. ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมงานประเพณีครั้งนี้.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ความประทับใจและความรู้สึจากการเข้าร่วมงานประเพณีของชาวไทยพวน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

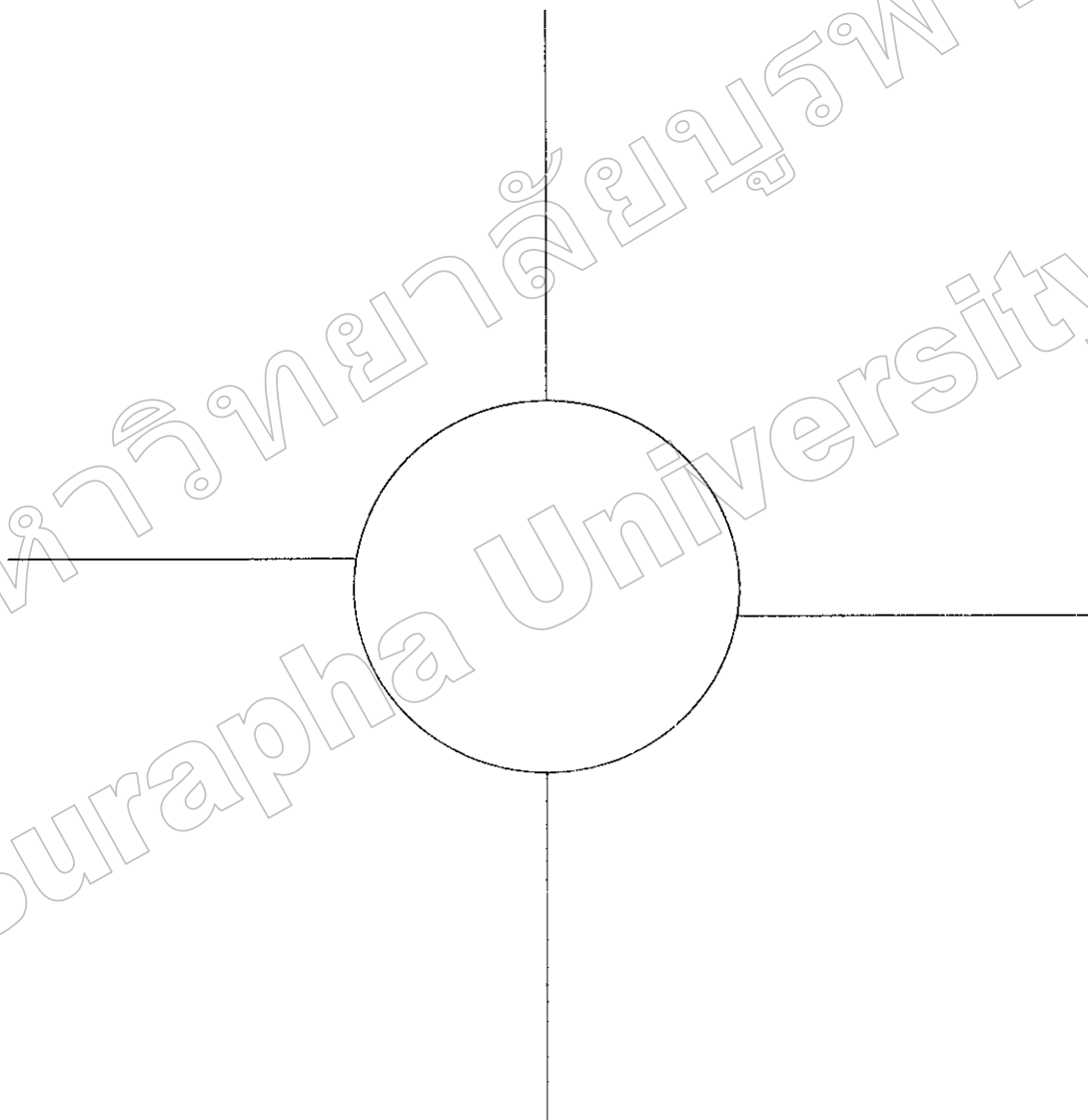
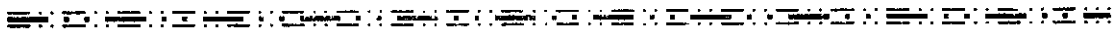
4. นักเรียนมีวิธีการอนุรักษ์ประเพณีของชาวไทยพวนให้คงอยู่ได้อย่างไร

.....

.....

.....

แผนผังความรู้ ความคิด
เรื่อง ประเพณีไทยพวนที่ฉันรู้จัก

ชื่อ.....ชั้น.....เลข.....
ที่.....

แบบตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้

ชื่อ-สกุล	รายการปฏิบัติ															รวม	ผลการประเมิน	
	สรุปถูกต้อง			บันทึกครบถ้วน			เป็นระเบียบ			สะอาดสวยงาม			เสร็จทันเวลา				ผ	มผ
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2			

หมายเหตุ ระดับคุณภาพมีดังนี้

- 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ
- 1 หมายถึง ปฏิบัติไม่ครบถ้วน
- 2 หมายถึง ปฏิบัติครบถ้วน

แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง โดยมีเกณฑ์การประเมิน
ดังนี้

- 3 หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงคุณลักษณะนั้นเด่นชัด
- 2 หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงลักษณะนั้นปานกลาง
- 1 หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงลักษณะนั้นน้อย

ผู้ประเมิน ☐ ประเมินตนเอง ☐ เพื่อนประเมิน ☐ ครู ☐ ผู้ปกครอง

พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับการปฏิบัติ		
	(3)	(2)	(1)
1. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน			
2. ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยในบทเรียน			
3. ใช้คำถามว่าทำไม เพราะอะไร เพื่อหาเหตุผล			
4. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ในชุมชน			
5. นอกจากอ่านหนังสือแบบเรียนแล้วยังอ่านหนังสืออื่น ๆ ทั้งหนังสือประเภทสารความรู้และบันเทิง			
6. อ่านหนังสือหลาย ๆ เล่มในการศึกษาค้นคว้าแต่ละวิชา			
7. จัดเวลาสำหรับการอ่านหนังสือทุกวัน			
8. ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งเป็นที่สนใจของสังคม			
9. เลือกอ่านหนังสือ ชมรายการโทรทัศน์วีดิทัศน์ที่เป็นประโยชน์			
10. สรุปข้อความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าด้วยคำพูด ภาษาของตนเองให้เข้าใจง่าย			
11. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
12. มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่นของตนมาปรับใช้กับการเรียนในชั้นเรียน			
13. นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการสร้างความรู้ใหม่			
14. แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ ข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบัน			
15. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในเรื่องต่าง ๆ			
16. สรุปข้อคิด ข้อสังเกต จากการค้นคว้าจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ			

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านภาษาและ
วรรณกรรม

แผนผังความรู้ความคิดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แผนผังความรู้ความคิดแสดงการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

การงานอาชีพและเทคโนโลยี

- ทักษะการทำงานกลุ่ม
- การจัดลำดับขั้นตอน
- การวางแผนการทำงาน

ภาษาไทย

- การเล่านิทาน
- การเขียนคำศัพท์
- ทักษะการจดบันทึกข้อมูล
- ทักษะการรวบรวมข้อมูล

ภูมิปัญญาของ
ชาวไทยพวนด้าน
ภาษาและวรรณกรรม

สังคม ศาสนาและวัฒนธรรม

- บอกความสำคัญและความเป็นมาของวรรณกรรมนิทาน เรื่องสุริยะคาด-จันทะคาด
- บอกแนวทางการอนุรักษ์กาพย์เห่จั่งบั้งไฟของชาวไทยพวนและภาษาพวน
- บอกข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมนิทานเรื่องสุริยะคาด-จันทะคาด
- เปรียบเทียบนิทานสมัยอดีตกับปัจจุบัน

ศิลปะ

- การร้องกาพย์เห่จั่งบั้งไฟ
- การแสดงบทบาทสมมติ
- การจัดป้ายนิเทศ

เนื้อหา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 ภาษาพวน

2 ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 วรรณกรรมนิทานเรื่องสุริยะคาต-จันทะคาต 2 ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 วรรณกรรมเชิงบั้งไฟของชาวไทยพวน

บ้านม่วงขาว

2 ชม.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านภาษาและวรรณกรรม

เรื่องย่อย ภาษาพวน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 2 ชม.

สาระสำคัญ

ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเจริญงอกงามของท้องถิ่นนั้น ๆ โดยเฉพาะภาษาพวนที่เป็นลักษณะโดดเด่นทางภาษาของชาวไทยพวนที่สืบทอดกันมาจนถึงทุกวันนี้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายถึงภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมได้
2. พูดและใช้ภาษาพวนได้ถูกต้อง
3. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับภาษาพวนได้
4. วิเคราะห์และนำเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมได้

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม

- ภาษาพวน

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาประเภทต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วโดยให้นักเรียนช่วยกันสรุปและครูอธิบายเพิ่มเติม
2. ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าในท้องถิ่นของเรามีภาษาใดที่เป็นภาษาท้องถิ่นให้นักเรียนที่รู้จักลองพูดให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อน ๆ ช่วยกันซักถามข้อสงสัย
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรมการออกชุมชนโดยการสัมภาษณ์ชาวบ้าน
4. รวบรวมคำศัพท์จากปราชญ์ชาวบ้านและใบความรู้ให้มากที่สุด กลุ่มใดได้มากที่สุดมีรางวัลให้
5. บันทึกคำศัพท์ที่รวบรวมได้ลงบนใบงาน
6. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนและผลัดกันสนทนาประโยคภาษาพวนให้เพื่อน ๆ ฟัง
7. หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภาษาพวน นำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูคอยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติม
8. นักเรียนร่วมกันเขียนบัตรคำศัพท์ภาษาพวนพร้อมคำแปลภาษาไทยติดบนป้ายนิเทศในชั้นเรียน
9. นักเรียนจดคำศัพท์ลงใบงาน

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง

มีความรู้ความเข้าใจ
มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน
ทำงานร่วมกับผู้อื่น
กล้าแสดงออก

2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
เคารพสิทธิผู้อื่น

3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
มีความเป็นประชาธิปไตย
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ใบงาน
3. ปรัชญ์ชาวบ้าน
4. บัตรคำ
5. ป้ายนิเทศ

การวัดผลและการประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมการออกสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน
2. สังเกตการศึกษาและการรวบรวมคำศัพท์ภาษาพวน
3. สังเกตการนำเสนอการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการอนุรักษ์ภาษาพวน
4. สังเกตการสนทนาภาษาพวน
5. ตรวจสอบผลงานการทำบัตรคำและติดป้ายนิเทศ
6. ตรวจสอบใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านภาษาและวรรณกรรม

เรื่องย่อย วรรณกรรมนิทานเรื่อง สุริยะคาด-จันทะคาด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 2 ชม.

สาระสำคัญ

วรรณกรรมนิทานเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนถึงสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งชาวไทยพวนก็มีวรรณกรรมนิทานที่เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง เช่น วรรณกรรมนิทานเรื่อง สิ้นไซ ท้าวเบ๊ สุริยะคาด-จันทะคาด และวงมะยาด เป็นต้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายถึงภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมได้
2. เล่านิทานเรื่องสุริยะคาด-จันทะคาดได้
3. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณกรรมนิทานเรื่องสุริยะคาด-จันทะคาดได้
4. วิเคราะห์และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรมได้

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม

- วรรณกรรมนิทานเรื่อง สุริยะคาด-จันทะคาด

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูขออาสาสมัครออกมาเล่านิทานเรื่องสั้น ๆ ให้เพื่อน ๆ ฟัง
2. หลังจากนั้นเพื่อน ๆ ช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานที่เพื่อนเล่า
3. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นที่เราอาศัยอยู่ ครูเล่านิทานเรื่อง สุริยะคาด-จันทะคาด วรรณกรรมนิทานของชาวไทยพวนให้นักเรียนฟัง
4. นักเรียนช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานและทำใบงาน
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คนให้แต่ละกลุ่มซ้อมเล่านิทานพร้อมส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียนให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นฟัง
6. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาเกี่ยวกับนิทานของชาวไทยพวนให้คงอยู่ต่อไป โดยการจดบันทึกลงบนบันทึกสาระการเรียนรู้

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง

มีความรู้ความเข้าใจ

มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

ทำงานร่วมกับผู้อื่น

กล้าแสดงออก

2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

เคารพสิทธิผู้อื่น

3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

มีความเป็นประชาธิปไตย

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือนิทานเรื่อง สุริยะคาต-จันทะลาด
2. ใบงาน
3. บันทึกสาระการเรียนรู้

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการเล่านิทาน
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็น
3. สังเกตการทำกิจกรรมกลุ่ม
4. ตรวจสอบบันทึกสาระการเรียนรู้
5. ตรวจสอบใบงาน
6. การนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบงาน
เรื่อง นิทานสุริยะคาด-จันทะคาด
กลุ่มที่.....

1. ตัวละครในนิทานเรื่องสุริยะคาดจันทะคาด.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. เนื้อเรื่องนิทานเรื่อง สุริยะคาด-จันทะคาดโดยสรุป.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องสุริยะคาด-จันทะคาด.....

.....
.....
.....

4. เหตุการณ์ที่ประทับใจในนิทานเรื่องสุริยะคาด-จันทะคาด.....

.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านวรรณกรรมและภาษา

เรื่องย่อย วรรณกรรมเชิงบั้งไฟของชาวบ้านม่วงขาว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 2 ชม.

สาระสำคัญ

วรรณกรรมเชิงบั้งไฟของชาวไทยพวนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ให้
ลูกหลานรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถร้องเชิงบั้งไฟตามแบบฉบับของชาวบ้านม่วงขาวได้

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านวรรณกรรมและภาษา

- วรรณกรรมเชิงบั้งไฟของชาวไทยพวนบ้านม่วงขาว

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูชวนนักเรียนสนทนาถึงประเพณีเชิงบั้งไฟของอำเภอศรีมโหสถ ซึ่งชักถาม
นักเรียนที่เคยไปเที่ยวงานบั้งไฟและลองมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง
2. ครูเชิญปราชญ์ชาวบ้านที่มีความสามารถในการเชิงบั้งไฟ มาเล่าประสบการณ์ใน
การเชิงบั้งไฟให้นักเรียนฟัง และร้องคำเชิงบั้งไฟให้นักเรียนฟัง
3. หลังจากนั้นนักเรียนศึกษาใบความรู้ คำเชิงบั้งไฟ
4. ปราชญ์ชาวบ้านฝึกสอนนักเรียนร้องเชิงบั้งไฟ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาร้องเชิงบั้งไฟหน้าชั้นเรียน
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแนวทางในการอนุรักษ์การร้องเชิงบั้งไฟลงในบันทึก
กิจกรรม
7. ครูและนักเรียนกล่าวขอบคุณปราชญ์ชาวบ้านและมอบของที่ระลึก

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง

มีความรู้ความเข้าใจ

มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

ทำงานร่วมกับผู้อื่น

กล้าแสดงออก

2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

เคารพสิทธิผู้อื่น

3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

มีความเป็นประชาธิปไตย

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. ปราชญ์ชาวบ้าน

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการตั้งใจฟังปราชญ์ชาวบ้านในการร้องเซิ้งบั้งไฟ
2. สังเกตการกล้าแสดงออก
3. สังเกตการร่วมกิจกรรม
 - การร้องเซิ้งบั้งไฟ
 - การเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์การร้องเซิ้งบั้งไฟ

แบบบันทึกกิจกรรม

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแนวทางในการอนุรักษ์การแข่งขันทennisให้คงอยู่ต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

กลุ่มที่.....

ใบความรู้

คำร้องเชิงบั้งไฟของชาวไทยพวนบ้านม่วงขาว

โดย คุณอุณณิณ ตันแพง

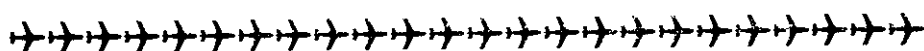
โอ โอ

ตั้งเหนือหว่างคิ้วกั้นวันทา
เมื่อสีย้ายออกเชิงบั้งไฟ
ขาวม่วงขาวเอ็ดกันบ่ขาด
มีมาคนฮึดเล่าเก่าแก่
หม่นนางฟ่อนนางเชิงนางรำ
บ่ประมาณขาวบ้านม่วงขาว
มันลีย่านหรือมันลีย่อน
เพิ่นมีนิทานผาแดงนางไอ่
จักสิว่าไผดีหรือว่าไผชั่ว
โงะไว้ก่อนฟังหน้าต่อไป
งามอีกโขต้นโพธิ์ต้นใหญ่
จุดบั้งไฟถวายหายโรค
เถิงขอบปีมีงานให้เพิ่น
มีลิเกหมอลำดนตรีนักร้อง
ทั้งหญิงชายทั้งสาวทั้งบ่าว
มาบ่เหลือทางไกลทางไกล
งานต้นโพธิ์มืออยู่สองที
หน้อยบ่ข้าสอตนุญบั้งไฟ
ผู้เป็นปู่เทียมกาพย์เทียมกลอน

ตั้งนะโมยกมือสืบนัว
ขอชมวันทากราบไหว้
ประเพณีใหญ่ของบ้านเมืองเฮา
ขาวบานตลาดบ่ขาดจักคน
โบราณนั้นแน่ไว้มื่อก่อน
ทำประจำทุกปีบ่ขาด
มีผู้สาวผู้เฒ่าผู้แก่
คนแก่ก่อนเฒ่าแก่โบราณ
คนสมัยใหม่ชอบแต่ดนตรี
มันโลดไปทั่วผิดเก่ามาหลัง
ประเพณีใหญ่สมโภชต้นโพธิ์
ไผมีทุกข์มีโรคมียัย
บ่แม่นว่าโหดว่าแม่นอีหลี
แก้มเป็นเว็นบ่แม่นทองคำ
พวกพื่อน้องมาเที่ยวกันหลาย
พอฮู้ข่าวบ้านใต้บ้านเหนือ
ผู้ใดมาบ่ได้ทั้งฮ้องทั้งโฮ
งานประจำปีตรงกันเดือนห้า
บ่บานได้ได้อ้องได้โฮ
ให้เทียมสอนผู้สาวสำน่อย

ให้เรียบร้อยมีแบบแผน
 ฟ้อนอยู่เดินในหน้าเวที
 ให้ดูต้นชาติชาวบ้านม่วงขาว
 รำปล่องให้เจ้าช้อยเอ็นดู
 ส่วนผู้เข้ามาแข่งมารำ
 ถ้ามันผิดพลาดทั้งกาพย์ทั้งกลอน
 มาประกวดตามกติกา
 ได้มาพร้อมคณะม่วงขาว
 ไหว้หัวพ่อเสียก่อนเป็นหยิ่ง
 ไหว้หัวพ่อผู้เป็นยากู
 ไหว้พระธรรมที่เอาเยียนฐ์
 ไหว้พระสงฆ์ที่เพิ่นเผยแพร์
 ไหว้ลุงตาผู้เป็นเชื้อโคตร
 ไหว้ประธานผู้เพิ่นชี้ขาด
 สวัสดิ์ผลมาแล้วรับ
 ได้เวลาของผมพอดี
 บั้งไฟใหญ่ชาวบ้านม่วงขาว
 บั้งได้สูงบั้งนั้นชนะ
 ผู้เป็นพ่อจัดงานบั้งไฟ
 ทั้งพวกพ่อค้าก็มาขายของ
 ขอความสุขมีแด่พี่น้อง

สีได้คะแนนรางวัลน้ำเพิ่ม
 คณะใดดีกรรมการชี้ขาด
 บึงผู้สาวแก้มแดงอ่องต่อง
 นึกว่าซ่อนหนูไปภายภาคหน้า
 ถำบขำมันผิดมันพลาด
 ผู้เพิ่นสอนบ่ได้ไอ้วอด
 ได้เวลาขึ้นเวทีรำเชิง
 บั้งไฟยาวกะกะบ่หนอ
 แล้วจึงฟังหลานน้อยเจียงต่อ
 ไหว้พระพุทธรูปอยู่ประจำ
 ไหว้ผู้มือตามเจตจำนง
 ไหว้พ่อแม่เพิ่นเลี้ยงเอามา
 ไหว้ทั้งหมดคณะกรรมการ
 เพิ่นอนุญาตตามประเพณี
 ฟังไว้แต่พ่อแม่ลุงตา
 เถิงขอบปีมาชนกันใหม่
 ให้ฟังข่าวเบิ่งแน่ยาสูง
 บั้งไฟพระครูบาทหลวงพ่อ
 คนหลังไหลมาชมบ่หล้า
 มาปิดทองหลวงพ่อดันโพธิ์
 ที่มาอ้องชมคณะม่วงขาว

แผนผังความรู้ความคิดแสดงการเรียนรู้แบบบูรณาการ
ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เนื้อหา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 หมวกสานจากไม้ไผ่และไม้กวาดดอกหญ้า 2 ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เครื่องทองเหลือง 2 ชม.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 ตะกร้าสานจากก้านมะพร้าว 4 ชม.

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

เรื่องย่อย หมวกสานจากไม้ไผ่หรือพลาสติก และ ไม้กวาดดอกหญ้า

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 2 ชม.

สาระสำคัญ

ชาวไทยพวนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ให้เกิดกับครอบครัวและชุมชนซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนอธิบายถึงภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจได้
2. นักเรียนบอกความรู้สึกในการเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และเลือกสรรภูมิปัญญาเพื่อนำกลับมาใช้ในการดำรงชีวิต
3. นักเรียนสามารถสร้างผลงานจากภูมิปัญญาของชาวบ้านของชาวไทยพวนได้
4. นักเรียนบอกแนวทางในการอนุรักษ์และการนำไปสู่อาชีพของภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจ

- หมวกสานจากไม้ไผ่หรือพลาสติก
- ไม้กวาดดอกหญ้า

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องของสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและ โยงเข้าสู่ภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ
2. นักเรียนแต่ละคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันบอกว่าภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจของชาวไทยพวนมีอะไรบ้าง
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มจัดทำรายงานเกี่ยวกับภูมิปัญญา ด้านเศรษฐกิจในเรื่อง หมวกสานจากไม้ไผ่หรือพลาสติก และ ไม้กวาดดอกหญ้า โดยใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่น
4. นำเสนอหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง

มีความรู้ความเข้าใจ
มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน
ทำงานร่วมกับผู้อื่น
กล้าแสดงออก

2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
เคารพสิทธิผู้อื่น

3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
มีความเป็นประชาธิปไตย
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แหล่งการเรียนรู้

1. ปรากฏ์ชาวบ้าน
2. ชุมชน

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการรายงานและนำเสนอผลงานกลุ่ม
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเศรษฐกิจของชาวไทยพวน
3. ตรวจรายงาน เรื่อง หมากสถานจากไม้ไผ่หรือพลาสติก และไม้กวาดดอกหญ้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

เรื่องย่อย เครื่องทองเหลือง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 2 ชม.

สาระสำคัญ

ชาวไทยพวนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นกับครอบครัวและชุมชนซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนอธิบายถึงภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจได้
2. นักเรียนบอกความรู้สึกในการเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษและเลือกสรร ภูมิปัญญาเพื่อนำกลับมาใช้ในการดำรงชีวิต
3. นักเรียนสามารถสร้างผลงานจากภูมิปัญญาของชาวบ้านของชาวไทยพวนได้
4. นักเรียนบอกแนวทางในการอนุรักษ์และการนำไปสู่อาชีพของภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจ

- การทำเครื่องทองเหลือง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูเสนอข้อตกลงในการทำกิจกรรมนอกสถานที่กับนักเรียนโดยการวางแผนร่วมกัน กำหนดกติกาในการปฏิบัติตนในการออกนอกสถานที่
2. ครูพานักเรียนไปศึกษาดูงานการทำเครื่องทองเหลืองที่หมู่บ้านม่วงขาว โดยมีวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้ให้คำแนะนำ
3. นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้รับ พร้อมทั้งซักถามข้อสงสัยจากวิทยากรท้องถิ่น
4. ครูและนักเรียนมอบของที่ระลึกให้แก่วิทยากรท้องถิ่นพร้อมกล่าวขอบคุณที่ให้คำแนะนำ
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความรู้สึกในการเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษและนำเสนอให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ฟัง
6. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังถึงการเพิ่มคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเลือกสรรภูมิปัญญาเพื่อนำกลับมาใช้ในการดำรงชีวิต
7. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นพร้อมช่วยกันสรุป

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง

มีความรู้ความเข้าใจ
มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน
ทำงานร่วมกับผู้อื่น
กล้าแสดงออก

2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
เคารพสิทธิผู้อื่น

3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
มีความเป็นประชาธิปไตย
เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แหล่งการเรียนรู้

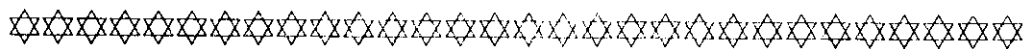
1. ชุมชนหมู่บ้านม่วงขาว
2. วิทยากรท้องถิ่น

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมในการฟังวิทยากรท้องถิ่น
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นในเรื่อง การเพิ่มคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. ตรวจสอบทึกสาระการเรียนรู้ เรื่อง การทำเครื่องทองเหลือง
4. สังเกตการซักถามและการสัมภาษณ์วิทยากรท้องถิ่น
5. สังเกตการนำเสนอหน้าชั้นเรียน
6. ตรวจสอบงาน

แบบบันทึกความรู้

เรื่อง การทำเครื่องทองเหลือง

ข้อ.....เลขที่.....

วิทยากรท้องถิ่นคือ.....

ความรู้ที่ได้รับ.....

ประโยชน์ที่ได้รับ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

เรื่องย่อย การทำตะกร้าจากก้านมะพร้าว

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวน 4 ชม.

สาระสำคัญ

ชาวไทยพวนมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่ายมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถสร้างรายได้ให้เกิดกับครอบครัวและชุมชนซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนอธิบายถึงภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจได้
2. นักเรียนบอกความรู้สึกในการเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และเลือกสรรภูมิปัญญาเพื่อนำกลับมาใช้ในการดำรงชีวิต
3. นักเรียนสามารถสร้างผลงานจากภูมิปัญญาของชาวบ้านของชาวไทยพวนได้
4. นักเรียนบอกแนวทางในการอนุรักษ์และการนำไปสู่อาชีพของภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

สาระการเรียนรู้

ภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

- การทำตะกร้าจากก้านมะพร้าว

กระบวนการจัดการเรียนรู้

1. ครูพานักเรียนออกไปเรียนรู้ในชุมชนที่มีการสานตะกร้าจากก้านมะพร้าว
2. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักกับวิทยากรท้องถิ่นที่จะสาธิตการทำตะกร้าไว้น้ให้นักเรียนดู
3. นักเรียนดูวิธีการทำและจดบันทึกความรู้ที่ได้รับ
4. หลังจากนั้นนักเรียนทดลองทำตะกร้าจากก้านมะพร้าวโดยมีวิทยากรท้องถิ่นคอยให้คำแนะนำ
5. นักเรียนสร้างผลงานคนละ 1 ชิ้นจัดตกแต่งให้สวยงาม

พฤติกรรมที่ต้องการเน้น

1. พฤติกรรมตนเอง

มีความรู้ความเข้าใจ

มีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน

ทำงานร่วมกับผู้อื่น

กล้าแสดงออก

2. พฤติกรรมต่อผู้อื่น

มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

เคารพสิทธิผู้อื่น

3. พฤติกรรมต่อส่วนรวม

เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

มีความเป็นประชาธิปไตย

เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

แหล่งการเรียนรู้

1. ชุมชนบ้านแสงสว่าง

2. วิทยากรท้องถิ่น

การวัดและการประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

2. สังเกตความกระตือรือร้นและความสนใจในการดูงาน

3. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน

4. ตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้ เรื่อง การสานตะกร้าจากทางมะพร้าว

5. ตรวจผลงาน การทำตะกร้าจากทางมะพร้าว

แบบตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้

ข้อ-สกุล	รายการปฏิบัติ															รวม	ผลการประเมิน	
	สรุปถูกต้อง			บันทึกครบถ้วน			เป็นระเบียบ			สะอาดสวยงาม			เสร็จทันเวลา				ผ	มผ
	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2	0	1	2			

หมายเหตุ ระดับคุณภาพมีดังนี้

0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

1 หมายถึง ปฏิบัติไม่ครบถ้วน

2 หมายถึง ปฏิบัติครบถ้วน

แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์
คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง โดยมีเกณฑ์การประเมิน
ดังนี้

- 3 หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงคุณลักษณะนั้นเด่นชัด
- 2 หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงลักษณะนั้นปานกลาง
- 1 หมายถึง ปฏิบัติหรือแสดงลักษณะนั้นน้อย

ผู้ประเมิน ☐ ประเมินตนเอง ☐ เพื่อนประเมิน ☐ ครู ☐ ผู้ปกครอง

พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับการปฏิบัติ		
	(3)	(2)	(1)
1. ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นเรียน			
2. ซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยในบทเรียน			
3. ใช้คำถามว่าทำไม เพราะอะไร เพื่อหาเหตุผล			
4. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ในชุมชน			
5. นอกจากอ่านหนังสือแบบเรียนแล้วยังอ่านหนังสืออื่น ๆ ทั้งหนังสือ ประเภทสารความรู้และบันเทิง			
6. อ่านหนังสือหลาย ๆ เล่มในการศึกษาค้นคว้าแต่ละวิชา			
7. จัดเวลาสำหรับการอ่านหนังสือทุกวัน			
8. ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันซึ่งเป็นที่สนใจของสังคม			
9. เลือกอ่านหนังสือ ชมรายการ โทรทัศน์วีดิทัศน์ที่เป็นประโยชน์			
10. สรุปข้อความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าด้วยคำพูด ภาษาของตนเอง ให้เข้าใจง่าย			
11. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
12. มีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่นของตนมาปรับใช้กับการเรียน ในชั้นเรียน			
13. นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการสร้างความรู้ใหม่			
14. แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ ข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบัน			
15. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นในเรื่องต่าง ๆ			
16. สรุปข้อคิด ข้อสังเกต จากการค้นคว้าจากกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ			

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน

จังหวัดปราจีนบุรี

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับข้อ ก ข ค ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียวในกระดาษ
คำตอบ

1. ประเพณีการเลี้ยงผีของชาวไทยพวนแฝงคติความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งใด
 - ก. การเลี้ยงโชค
 - ข. การทำนายดวงชะตา
 - ค. เวทมนตร์ไสยศาสตร์
 - ง. การทำให้เกิดขวัญและกำลังใจ
2. ในพิธีกรรมในการเลี้ยงผีปู่ตาบ้านของชาวไทยพวนใครจะเป็นผู้กระทำพิธี
 - ก. ผู้นำหมู่บ้าน
 - ข. ผู้สูงอายุประจำหมู่บ้าน
 - ค. ผู้ที่มีวิชาความรู้ด้านเวทมนตร์
 - ง. ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดวิชาจากบรรพบุรุษ
3. การแห่นาคต้องขึ้นช้างแห่เรียกว่าแห่ช้าง ซึ่งต้องแห่ก่อนวันบวชกี่วัน
 - ก. 1 วัน
 - ข. 2 วัน
 - ค. 3 วัน
 - ง. 4 วัน
4. แง่คิดที่ได้จากประเพณีการแต่งงานของชาวไทยพวนคือข้อใด
 - ก. เป็นการเริ่มสร้างครอบครัวใหม่ด้วยความมีศรัทธา
 - ข. เป็นการบ่งบอกถึงฐานะทางการเงินของฝ่ายชายและหญิง
 - ค. เป็นเครื่องเตือนใจฝ่ายหญิงว่ามีเหย้ามีเรือนแล้ว
 - ง. ถูกทุกข้อ

5. การเกิดและการอยู่ไฟของชาวไทยพวนในสมัยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปเพราะสาเหตุใด
 - ก. มียาและใช้วิธีการที่ทันสมัยและสะดวก
 - ข. มีความเชื่อเรื่องนี้น้อยลง
 - ค. ไม่มีหมอด้านยาที่เก่ง ๆ
 - ง. มีการเกิดน้อยลง
6. ชาวไทยพวนสมัยก่อนใช้สิ่งใดในการตัดกรรหรือสายสะดือทารกที่คลอดออกมา
 - ก. เชือก
 - ข. มีดโกน
 - ค. กรรไกร
 - ง. ผิวไม้รวก
7. ในประเพณีทำศพของชาวไทยพวนเมื่อเสร็จพิธีเรียบร้อยแล้วต้องมีการทำเวนรง เพื่ออะไร
 - ก. เพื่อให้รู้ว่าบ้านนี้เผาศพแล้ว
 - ข. เพื่อให้ญาติพี่น้องที่ตายไปพ้นจากทุกข์
 - ค. เพื่อให้สวรรค์มารับวิญญาณของคนที่ตาย
 - ง. เพื่อให้คนที่มาทำบุญมีจิตใจที่บริสุทธิ์
8. ประเพณีใดไม่ใช่ ประเพณีของชาวไทยพวนด้านคติความเชื่อ
 - ก. ประเพณีวิ่งควาย
 - ข. ประเพณีการบวช
 - ค. ประเพณีการเลี้ยงผี
 - ง. ประเพณีการแต่งงาน
9. ประเพณีการเลี้ยงผีของชาวไทยพวนจะกระทำกันที่ใด
 - ก. ทำยวัด
 - ข. ศาลปู่ตาบ้าน
 - ค. ลานกลางหมู่บ้าน
 - ง. ทำยตลาดสดของหมู่บ้าน
10. พาเวน หมายถึงสิ่งใด
 - ก. การรับประทานอาหารมือเย็น
 - ข. สำหรับกับข้าวที่นำไปถวายพระ
 - ค. อาหารที่จัดให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
 - ง. อาหารที่เหลือจากการถวายพระภิกษุ

11. ในวันตรุษสงกรานต์จะชาวไทยพวนจะมีประเพณีใดบ้าง

- ก. ประเพณีสารทพวน ประเพณีบุญพระเวส ประเพณีสู่เสื่อสู่ผ้า
- ข. ประเพณีก่อพระทราย ประเพณีสู่เสื่อสู่ผ้า ประเพณีบังสกุล
- ค. ประเพณีก่อพระทราย ประเพณีบุญข้าวหลาม ประเพณีบุญพระเวส
- ง. ประเพณีไหลเรือไฟ ประเพณีก่อพระทราย ประเพณีบังสกุล

12. ประเพณีสารทพวนจะมีการทำขนมอะไร

- ก. ขนมสะบิ
- ข. ขนมเปียกปูน
- ค. ข้าวเกรียบว่าว
- ง. ขนมกระยาสารท

13. ประเพณีสู่เสื่อสู่ผ้าของชาวไทยพวนจัดขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด

- ก. ให้มีเสื่อผ้าใช้ตลอดปี
- ข. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์
- ค. เพื่อเป็นการทำบุญไปให้ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว
- ง. เพื่อให้ครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข

14. การเทศน์มหาชาติจะมีอยู่ในประเพณีใดของชาวไทยพวน

- ก. ประเพณีสู่เสื่อสู่ผ้า
- ข. ประเพณีสารทพวน
- ค. ประเพณีก่อพระทราย
- ง. ประเพณีบุญพระเวส

15. ประเพณีบุญข้าวหลามเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาตาม ลักษณะใด

- ก. สังคหวัตถุ 4
- ข. ทาน 9 ครั้ง
- ค. อิทธิบาท 4
- ง. มรรค 8

16. เรามีวิธีการอนุรักษ์ประเพณีก่อพระทรายอย่างไร

- ก. ไปร่วมงานประเพณีทุกปี
- ข. ถ่ายรูปเก็บไว้เป็นที่ระลึก
- ค. จัดทำเป็นวิดีโอและวีซีดี
- ง. หาหนังสือเกี่ยวกับประเพณีก่อพระทรายมาอ่าน

17. ชาวไทยพวนเชื่อว่าอานิสงฆ์ของการฟังเทศน์มหาชาติในประเพณีบุญพระเวสให้จบภายใน 1 วัน จะได้อะไร
- ไปเกิดอยู่บนสวรรค์
 - ได้พบพระพุทธเจ้า
 - บรรลुพระโศคาบัน
 - ได้เกิดในสมัยพระศรีอริยเมตไตรย
18. ข้อใดไม่ใช่ ประเพณีของชาวไทยพวนที่มีในปัจจุบัน
- ประเพณีชักพระ
 - ประเพณีสู้เสื้สู้ผ้า
 - ประเพณีบุญพระเวส
 - ประเพณีบุญข้าวหลาม
19. สิ่งสำคัญที่ควรจะมีในแผ่นพับคือสิ่งใด
- วิทยากรท้องถิ่น
 - ประวัติของผู้เขียน
 - วันเดือนปีเกิดผู้เขียน
 - ประเพณีที่สำคัญของชาวไทยพวน
20. การทำหมวกสานจากไม้ไผ่ส่วนใหญ่จะทำกันมากในหมู่บ้านใด
- หมู่บ้านม่วงขาว อ.ศรีมโหสถ
 - หมู่บ้านบางแตน อ.บ้านสร้าง
 - หมู่บ้านหนองสะแก อ.ศรีมโหสถ
 - หมู่บ้านหัวซา อ.ศรีมหาโพธิ์
21. การทำเครื่องทองเหลืองเริ่มแรกในการทำจะใช้วัสดุใด
- ดินร่วน
 - ดินน้ำมัน
 - ปูนปาสเตอร์
 - ดินเหนียวผสมทราย

22. การสานตะกร้าไว้นักขว้างขว้างส่วนใหญ่ใช้วัสดุชนิดใดในการทำ

- ก. เชือก
- ข. ไม้ไผ่
- ค. ก้านมะพร้าว
- ง. เส้นพลาสติก

23. ข้อใดไม่ใช่การอนุรักษ์ภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ

- ก. การทำผลิตภัณฑ์ขึ้นใช้เอง
- ข. การทำเป็นอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ครอบครัว
- ค. การนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
- ง. การเก็บผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ไว้โดยไม่เผยแพร่ต่อชนรุ่นหลัง

24. ชาวไทยพวนมีภาษาใดเป็นภาษาของตนเอง

- ก. ภาษาถิ่น
- ข. ภาษาพวน
- ค. ภาษาไทย
- ง. ภาษาลาว

25. ข้อใดไม่ใช่วรรณกรรมนิทานของชาวไทยพวน

- ก. สิ้นไซ
- ข. ท้าวเบ๊
- ค. พระรถเมรี
- ง. สุริยาคาด-จันทร์คาด

26. ใครเป็นผู้รวบรวมวรรณกรรมนิทานของชาวไทยพวน

- ก. นายวงมะยาด
- ข. นายสิ้นไซ
- ค. ท้าวเบ๊
- ง. นายท่ามะทัดพ่วง

27. คำว่า “เอ็ดพะเรอ” ในภาษาพวนหมายถึงอะไร

- ก. กินข้าวหรือยัง
- ข. ไปไหนมา
- ค. ทำอะไรอยู่
- ง. นอนหรือยัง

28. เราสามารถรวบรวมภาษาพูดได้อย่างไร

- ก. ค้นคว้าที่ห้องสมุด
- ข. ค้นคว้าจากศิลาจารึก
- ค. สอบถามจากผู้รู้ในห้องเรียน
- ง. สอบถามจากบรรณารักษ์

29. “กินข้าวแดงยัง” แปลเป็นภาษาไทยว่าอย่างไร

- ก. กินข้าวกลางวันหรือยัง
ข. กินข้าวเช้าหรือยัง
ค. กินข้าวเย็นหรือยัง
ง. กินข้าวหรือยัง

30. ในวรรณกรรมนิทานเรื่องสุริยะภาค-จันทร์ภาค จารลงใบลานด้วยตัวอักษรชนิดใด

- ก. ภาษาพวน
ข. อักษรขอม
ค. อักษรไทย
ง. อักษรไทยน้อย

เฉลย

1. ง
2. ข
3. ก
4. ก
5. ก
6. ง
7. ข
8. ก
9. ข
10. ข
11. ข
12. ง
13. ข
14. ง
15. ข
16. ก
17. ง
18. ก
19. ง
20. ก
21. ง
22. ก
23. ง
24. ข
25. ก
26. ง
27. ก
28. ก
29. ก
30. ง

ภาคผนวก ง

แบบประเมินหลักสูตร

แบบสำรวจความต้องการของชุมชน

แบบสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

แบบสำรวจนี้สร้างขึ้นเพื่อสำรวจความต้องการในการจัดทำสาระการเรียนรู้ในการพัฒนาหลักสูตร เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

- ☐ ครูผู้สอน
- ☐ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ☐ บุคลากรในชุมชน
- ☐ ผู้ปกครองนักเรียน
- ☐ นักเรียน

ตอนที่ 2 สาระเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนที่ต้องการให้เรียนรู้

ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ เพียงคำตอบเดียวที่ท่านคิดว่าภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรีที่น่าจะนำมาจัดการเรียนรู้มากที่สุด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1. ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเศรษฐกิจ

- ☐ การสานตระกร้าไวน์
- ☐ การทำไม้กวาดดอกหญ้า
- ☐ การทำเครื่องทองเหลือง
- ☐ การสานหมวกจากไม้ไผ่และพลาสติก
- ☐ การทำผลิตภัณฑ์จากเถาวัลย์
- ☐ การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

2. ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านภาษาและวรรณกรรม

- ☐ ภาษาพวน
- ☐ วรรณกรรมนิทานเรื่อง สีนไซ
- ☐ วรรณกรรมนิทานเรื่อง ท้าวเบ๊
- ☐ วรรณกรรมนิทานเรื่อง สุริยะลาด - จันทะลาด
- ☐ วรรณกรรมนิทานเรื่อง วงมะยาค
- ☐ วรรณกรรมกาพย์เซิ้งบั้งไฟ

3. ภูมิปัญญาด้านคติ ความเชื่อ และหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้

- ☐ การเลี้ยงผี
- ☐ การเกิด
- ☐ การตาย
- ☐ การตัดกรหรือสายสะพาย
- ☐ การอยู่ไฟ
- ☐ การแต่งงาน
- ☐ การบวช

4. ภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี

- ☐ ประเพณีบุญข้าวหลาม
- ☐ ประเพณีผู้เฒ่าผู้แก่
- ☐ ประเพณีสารทพวน
- ☐ ประเพณีไหลเรือไฟ
- ☐ ประเพณีบุญพระเวส
- ☐ ประเพณีบั้งสกุ
- ☐ ประเพณีก่อพระทราย
- ☐ ประเพณีกำฟ้า
- ☐ ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับอาชีพทำนา
- ☐ ประเพณีบายศรีสู่ขวัญ

4. ภูมิปัญญาด้านอื่นๆของชาวไทยพวนที่ท่านคิดว่าควรจะนำมาจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน

คำถาม

1. ท่านคิดว่าการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรมีประโยชน์อย่างไรต่อชุมชน และนักเรียน โปรดแสดงความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ภูมิปัญญาชาวบ้านประเภทใดบ้างที่ควรจะนำมาจัดทำหลักสูตรใน โรงเรียนของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. โรงเรียนของท่านมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โดยการนำภูมิปัญญาชาวบ้านหรือไม่ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านต้องการให้เกิดสิ่งใดบ้างในแต่ละหัวข้อต่อไปนี้

4.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 เนื้อหาสาระของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4 สื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

4.5 วิธีการวัดและการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

4.6 อื่นๆ (ที่ท่านคิดว่าน่าจะมีในหลักสูตรท้องถิ่น)

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น
คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นต่อไป

นางสาวสมพร วงษ์วรรณ
ผู้วิจัย

นิสิตปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

แบบประเมินหลักสูตร

แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น
เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พัฒนาขึ้นโดยการสำรวจความต้องการของชุมชนเป็นหลักและนำมาบูรณาการกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ใน 4 กลุ่มสาระ คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
2. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้
3. ในการประเมินหลักสูตรอาศัยแนวคิดในการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคปฏychองต์
4. การประเมินหลักสูตรเป็นการประเมินจุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล
5. ความมุ่งหมายในการประเมินเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้
6. โปรดศึกษารายละเอียดจากตัวอย่างการประเมินหลักสูตร โดยใช้เทคนิคปฏychองต์ก่อนลงความคิดเห็นในการประเมิน
7. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาประเมินหลักสูตรในครั้งนี้

สมพร วงษ์วรรณ

นิติติปัญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคปูของค์ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539)

รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคปูของค์นี้ เหมาะสมกับการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ ๆ เป็นวิธีการประเมินเอกสารหลักสูตรแบบหนึ่งที่มีโครงสร้างองค์ประกอบ 3 ส่วนของหลักสูตรคือ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน โดยใช้ตารางวิเคราะห์ปูของค์ แล้วใช้สูตรปูของค์ในการคิดคำนวณ เมื่อได้ตัวเลขหรือผลจากการคำนวณก็นำมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตรว่าอยู่ระดับใด การประเมินหลักสูตรโดยใช้เทคนิคปูของค์เป็นการนำหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบของการเรียนรู้ และพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกมาให้เห็นได้ มาสร้างเป็นตารางวิเคราะห์ปูของค์

รูปแบบการเรียนรู้ทั้งหมดมี 8 ประเภท แต่ได้รับการดัดแปลงเพื่อให้เกิดความเหมาะสมเพียง 6 ประเภท จะเป็นความรู้ที่เรียงจากง่ายไปหายาก ดังนี้

1. ความรู้แบบลูกโซ่ เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่องและระดับความยากสูงขึ้นตามลำดับ (มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1)
2. ความรู้แบบเชื่อมโยงโดยใช้คำพูด เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำลำดับขั้นตอนต่อเนื่องกัน มาอธิบายความเชื่อมโยงให้เห็นความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันของความรู้ในแต่ละขั้นตอนด้วยคำพูดได้ (มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2)
3. ความรู้แบบผสมผสาน เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ที่เคยเรียนมา (มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3)
4. ความรู้แบบแนวคิด เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนนำความรู้แบบผสมผสานมาทำให้เกิดแนวคิดหรือสามารถชี้ประเด็นหรือระบุสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนได้ถูกต้อง (มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4)
5. ความรู้แบบหลักการ เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวคิดหลายๆ แนวเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นหลักการใหม่ๆ ได้ (มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5)
6. ความรู้แบบแก้ปัญหา เป็นความรู้ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ต่างๆ ที่ได้มีการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพ (มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 6)

รายละเอียดของรูปแบบความรู้ทั้ง 6 ประเภทนั้น เรียงลำดับจากง่ายไปยาก ดังนี้
ระดับที่ 1 เป็นระดับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ที่ง่ายที่สุด ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ชนิด แต่ละชนิดจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน ดังนี้

1. การบอกชื่อหรือชี้ เพื่อแสดงถึงความสามารถที่จำสิ่งที่เรียนได้ เช่น การเรียกชื่อสิ่งของได้ ครูชี้แล้วบอกชื่อเด็กได้

2. การเลือกหรือการบอกลักษณะ บอกลักษณะสิ่งของเช่น บอกลักษณะของแมลงได้

3. การบอกกฎเกณฑ์ บอกกฎเกณฑ์ที่ท่องไว้ได้เช่น การท่องสูตรคูณได้

ระดับที่ 2 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยากกว่าระดับ 1 ประกอบด้วยพฤติกรรม 2 ชนิด แต่ละชนิดจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน ดังนี้

1. การจัดลำดับ เรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เช่น การเรียงลำดับตัวเลข

2. การสาธิต แสดงวิธีการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้องตามหลักขั้นตอน เช่น การสาธิตการพรวนดิน

ระดับที่ 3 เป็นระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยากกว่าทุกระดับ ประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ชนิด แต่ละชนิดจะมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน ดังนี้

1. การสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นมา สามารถสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ เช่น การสร้างรูปแบบ การกำหนดวัตถุประสงค์

2. การอธิบายหรือบรรยาย สามารถอธิบายหรือบรรยายสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ถูกต้องตามกำหนด เช่น อธิบายการปลูกพืช

3. การจำแนกหรือแยกแยะ สามารถจำแนกแยกแยะประเภทของสิ่งของได้ เช่น จันทรูปราคา สุริยุปราคา

4. การประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ การเรียนรู้กฎเกณฑ์แล้วนำไปประยุกต์ใช้ได้ ตารางวิเคราะห์ปัญหาก็มีรายละเอียดดังนี้

การประเมินหลักสูตร โดยใช้เทคนิคปุยซองค์ (Puissance Measure)

พฤติกรรมการณ์การเรียนรู้	รูปแบบของความรู้					
	แบบ ถูกใช้ (น.น.=1)	แบบ เชื่อมโยง (น.น.=2)	แบบ ผสมผสาน (น.น.=3)	แบบ แนวคิด (น.น.=4)	แบบ หลักการ (น.น.=5)	แบบ แก้ปัญหา (น.น.=6)
บอกชื่อ/ชี้ (น.น.=1)						
เลือกหรือบอกลักษณะ (น.น.=1)						
บอกกฎเกณฑ์ (น.น.=1)						
จัดลำดับ (น.น.=2)						
สาธิต (น.น.=2)						
สร้าง (น.น.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (น.น.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (น.น.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (น.น.=3)						

ขั้นตอนการประเมินหลักสูตรโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบปุยซองค์

ขั้นที่ 1 นำองค์ประกอบของหลักสูตร คือ จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินการเรียนรู้ทั้งหมดของหลักสูตรมาวิเคราะห์ดูว่าในแต่ละข้อองค์ประกอบเป็นความรู้ในลักษณะใด และพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้นั้นอยู่ในลำดับหรือขั้นไหน

ขั้นที่ 2 นำจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ที่วิเคราะห์แล้วใส่ในตารางวิเคราะห์แบบปุยซองค์

ขั้นที่ 3 คำนวณค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละช่องตามตารางวิเคราะห์ใช้สูตรดังนี้

$$\text{น้ำหนักของแต่ละช่อง} = \text{น้ำหนักของรูปแบบความรู้} \times \text{น้ำหนักของพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้} \times \text{จำนวนข้อในช่องนั้น}$$

ขั้นที่ 4 หลังจากได้คะแนนแต่ละช่องแล้ว ขั้นต่อไปคือ ใช้สูตรของปุยซองค์เพื่อคำนวณหาคุณภาพของหลักสูตร (The puissance Measure ใช้ตัวอักษรย่อว่า P.M. แทนคำว่าคุณภาพหลักสูตร)

P.M. = ผลบวกของน้ำหนักของทุกข้อในตารางปูยซองค์
จำนวนข้อที่นำมาวิเคราะห์

ขั้นที่ 5 นำผลที่คำนวณได้มาแปลโดยมีเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลผล คือ

ค่า P.SM ตั้งแต่ 1 – 3.99	หมายถึง	หลักสูตรมีคุณภาพต่ำหรือควรแก้ไข
ค่า P.SM ตั้งแต่ 4 – 9.99	หมายถึง	หลักสูตรมีคุณภาพปานกลางหรือใช้ได้
ค่า P.SM ตั้งแต่ 10 – 18	หมายถึง	หลักสูตรมีคุณภาพสูงหรือดีมาก

การประเมินหลักสูตร เป็นการตรวจสอบหลักสูตรใน 3 ลักษณะ คือ ก่อนใช้หลักสูตร ระหว่างใช้หลักสูตร และหลังใช้หลักสูตร โดยการประเมินจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร นำผลมาพิจารณาและเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และตัดสินคุณภาพของหลักสูตร นั้น สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประเมินหลักสูตรของปูยซองค์มาใช้ในการ ประเมินหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นก่อนนำไปทดลองใช้ โดยประเมินในองค์ประกอบ 3 ด้านที่สำคัญ ของหลักสูตร คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โดยใช้ ตารางปูยซองค์และสูตรปูยซองค์ในการคิดคำนวณ เมื่อได้ตัวเลขหรือผลการการคำนวณก็นำมา เปรียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เพื่อตัดสินคุณภาพของหลักสูตรว่าอยู่ในระดับใด

ตัวอย่างการประเมินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกและอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญและความเป็นมาของภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านคติ ความเชื่อและหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้
2. สนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับพิธีการของภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านคติ ความเชื่อ และหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากคติความเชื่อของชาวไทยพวน

ฯลฯ

จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 1

พฤติกรรมการเรียนรู้ คือ การบอกและการอธิบาย มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
 รูปแบบของความรู้ คือ แบบผสมผสาน มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 2

พฤติกรรมการเรียนรู้ คือ สนทนาและอภิปราย มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
 รูปแบบของความรู้ คือ แบบแนวคิด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

จุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อ 3

พฤติกรรมการเรียนรู้ คือ บอกข้อคิด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1
 รูปแบบความรู้ คือ แบบแนวคิด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

ฯลฯ

ตารางการประเมินหลักสูตร ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้
 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พฤติกรรมการเรียนรู้	รูปแบบของความรู้					
	แบบลูกโซ่ (นน.=1)	แบบ เชื่อมโยง (นน.=2)	แบบผสม ผสาน (นน.=3)	แบบ แนวคิด (นน.=4)	แบบ หลักการ (นน.=5)	แบบแก้ ปัญหา (นน.=6)
บอกชื่อ/ชื่อ (นน.=1)				ข้อ 3		
เลือกหรือ บอกลักษณะ (นน.=1)						
บอกกฎเกณฑ์ (นน.=1)						
จัดลำดับ (นน.=2)						
สาริต (นน.=2)						
สร้าง (นน.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (นน.=3)			ข้อ 1	ข้อ 2		
จำแนกหรือแยกแยะ (นน.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (นน.=3)						

ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำมาเขียนลงใน
 ตารางนี้จนครบ 24 ข้อ

การประเมินหลักสูตรในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน
จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกและอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญและความเป็นมาของภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านคติความเชื่อและหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้
2. สนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับพิธีการของภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านคติความเชื่อและหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้
3. บอกข้อคิดที่ได้จากคติความเชื่อของชาวไทยพวน
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบคติความเชื่อของชาวไทยพวนในอดีตกับคติความเชื่อของชาวไทยพวนในปัจจุบัน
5. นำภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านคติความเชื่อและหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้ มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
6. ศึกษา รวบรวม ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านคติความเชื่อ และหลักการที่เป็นพื้นฐานแห่งองค์ความรู้
7. ศึกษา รวบรวม อภิปรายภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม
8. เข้าร่วมงานประเพณีของชาวไทยพวน
9. บอกแนวทางในการอนุรักษ์งานประเพณีที่สำคัญของชาวไทยพวน
10. สรุปความสำคัญของประเพณีไทยพวนแต่ละประเภท
11. วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวความคิดและความเชื่อของประเพณีของชาวไทยพวนในอดีตกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน
12. สร้างแผนพับประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่เกี่ยวกับประเพณีไทยพวนที่สำคัญ
13. อธิบายถึงภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ
14. บอกความรู้สึกในการเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษและเลือกสรรภูมิปัญญาเพื่อนำกลับมาใช้ในการดำรงชีวิต
15. สร้างผลงานจากภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน

16. บอกแนวทางในการอนุรักษ์และการนำไปใช้อำชีพของภูมิปัญญาของชาวไทยพวน
ด้านเศรษฐกิจ
17. อธิบายถึงภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านภาษาและวรรณกรรม
18. พูดและใช้ภาษาพวนได้ถูกต้อง
19. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมคำศัพท์เกี่ยวกับภาษาพวนได้
20. วิเคราะห์และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาด้านภาษาและวรรณกรรม
21. เล่นิทานเรื่อง สุริยะคาถ-จันตะคาถ
22. แสดงความคิดเห็นและบอกข้อคิดที่ได้จากวรรณกรรมนิทานเรื่อง สุริยะคาถ-
จันตะคาถ
23. ร้องกาพย์เห่ขับไฟของชาวไทยพวนบ้านม่วงขาว
24. บอกคุณค่าที่ได้จากภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวนด้านภาษาและวรรณกรรม

ตารางการประเมินหลักสูตร ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้
 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พฤติกรรมการเรียนรู้	รูปแบบของความรู้					
	แบบลูกโซ่ (นน.=1)	แบบ เชื่อมโยง (นน.=2)	แบบผสม ผสาน (นน.=3)	แบบ แนวคิด (นน.=4)	แบบ หลักการ (นน.=5)	แบบแก้ ปัญหา (นน.=6)
บอกชื่อ/ชื่อ (นน.=1)						
เลือกหรือ บอกลักษณะ (นน.=1)						
บอกกฎเกณฑ์ (นน.=1)						
จัดลำดับ (นน.=2)						
สารัตถ (นน.=2)						
สร้าง (นน.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (นน.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (นน.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (นน.=3)						

ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วนำมาเขียนลงใน
 ตารางนี้จนครบ 24 ข้อ

การประเมินหลักสูตรในด้านการจัดการเรียนรู้
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน
จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเลี้ยงผีของชาวไทยพวน

การจัดการเรียนรู้

ภาระงานที่ 1 การนำเข้าสู่บทเรียน

1. สนทนาเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่น ครูอธิบายความหมายและลักษณะของ
ภูมิปัญญาชาวบ้าน
2. ครูให้นักเรียนแต่ละคนเขียนภูมิปัญญาชาวบ้านที่นักเรียนรู้จักคนละ 2 อย่าง
3. ครูนำเข้าสู่เรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน ครูเล่าความเป็นมาของชาวพวน
ในท้องถิ่นของนักเรียนอย่างคร่าว ๆ

ภาระงานที่ 2 กระตุ้นความคิด

4. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มกลุ่มละ 4 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่าภูมิปัญญา
ชาวบ้านของชาวไทยพวนน่าจะมีอะไรบ้างเขียนให้ได้มากที่สุด
5. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูอธิบายประเภทของภูมิปัญญา
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปภูมิปัญญาแต่ละประเภท

ภาระงานที่ 3 การฝึกประสบการณ์การเรียนรู้

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ เรื่องการเลี้ยงผีของชาวไทยพวน
8. หลังจากนั้นตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่มมาสรุปความรู้ กลุ่มที่เหลือตั้งคำถามกลุ่มละ 2
คำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
9. ครูมอบใบกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ใบ เพื่อปฏิบัติกิจกรรม

ภาระงานที่ 4 การบูรณาการถ่ายโยง

(กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย)

10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจชุมชนท้องถิ่นของตนเองในเรื่องของการเลี้ยงผีของ
ชาวไทยพวนโดยการสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น เก็บข้อมูลให้มากที่สุด ออกแบบ
การสัมภาษณ์เอง

11. แสดงความคิดเห็นลงสมุดบันทึกความรู้เกี่ยวกับคติความเชื่อกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

(กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ)

12. จากนั้นให้แต่ละกลุ่มวาดภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน เรื่อง การเลี้ยงผีของชาวไทยพวน ตามแนวคิดและจินตนาการของนักเรียนตามความรู้ที่ได้รับบรรยายสีให้สวยงามพร้อมเขียนบันทึกประกอบตามความเหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การทำศพของชาวไทยพวน

การจัดการเรียนรู้

ขั้นกรรณนำ

13. ให้นักเรียนที่เคยมีประสบการณ์ในการไปงานศพออกมาเล่าความรู้สึกและบรรยากาศในงานให้เพื่อนๆ ฟัง
14. นักเรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

ขั้นประสบการณ์

15. ให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง ดังนี้
- กิจกรรมที่ 1 แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การทำศพของชาวไทยพวน
- กิจกรรมที่ 2 แต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานจากใบความรู้ เรื่อง การทำศพของชาวไทยพวน
- กิจกรรมที่ 3 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดวิเคราะห์ถึงสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของประเพณีการทำศพระหว่างในอดีตกับปัจจุบัน

ขั้นสะท้อนความคิด

16. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมารายงานผลการทำกิจกรรมที่ 1-3 แล้วนำเสนอผลงาน

ขั้นทฤษฎี

17. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมที่ 1-3 ถ้านักเรียนรายงานผลการทำกิจกรรมในขั้นสะท้อนความคิดไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ให้ครูช่วยเฉลยคำตอบที่ถูกต้องและเสริมแนวความคิด

ขั้นนำไปใช้

18. ให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มจากการเรียนเรื่อง การทำศพของชาวไทยพวน หลังจากเขียนแผนผังความรู้ ความคิดและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

19. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปและนักเรียนซักถามเพิ่มเติม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแต่งงานของชาวไทยพวน

การจัดการเรียนรู้

ขั้นกริ่นนำ

20. ครูชวนนักเรียนสนทนาเรื่อง ความรักที่โยงไปสู่การมีครอบครัวโดยการแต่งงาน

21. นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปราย

ขั้นประสบการณ์

22. ให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสบการณ์ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่องประเพณีการแต่งงานของชาวไทยพวน

กิจกรรมที่ 2 แต่ละกลุ่มช่วยกันบอกสิ่งที่ต้องใช้ในพิธีการแต่งงานโดยรวมและจด

บันทึกลงบนแบบบันทึกความรู้

กิจกรรมที่ 3 บอกถึงคติความเชื่อที่แฝงอยู่ในพิธีการแต่งงานของชาวไทยพวน

กิจกรรมที่ 4 เขียนข้อคิดที่ได้จากประเพณีการแต่งงานของชาวไทยพวน

ขั้นสะท้อนความคิด

23. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลการทำกิจกรรมที่ 1-4

ขั้นทฤษฎี

24. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมที่ 1-4 ครูช่วยชี้แนะและ

บอกแนวทางที่ถูกต้อง

ขั้นนำไปใช้

25. ให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มว่าความรู้ที่ได้รับจากร่อง ประเพณีการแต่งงานของชาวไทยพวนมีอะไรบ้าง นำเสนอเป็นแผนผังความรู้ความคิด

ขั้นสรุป

25. ให้นักเรียนอภิปรายและซักถามเพิ่มเติม แล้วเก็บผลงานในแฟ้มผลงานนักเรียน

ประจำกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการบวชของชาวไทยพวน

การจัดการเรียนรู้

ขั้นกริ่นนำ

27. ครูเล่าถึงความสำคัญของการบวชให้นักเรียนฟังอย่างคร่าว ๆ

นักเรียนสงสัยให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น

ขั้นประสบการณ์

28. ให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดประสบการณ์ตรงดังนี้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประเพณีการบวชของชาวไทยพวนจากเจ้าอาวาสวัด

กิจกรรมที่ 2 จัดบันทึกข้อมูลที่สำคัญลงในบันทึกความรู้

กิจกรรมที่ 3 นำเสนอเป็นรายงานกลุ่ม

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนหาภาพเกี่ยวกับประเพณีการบวชมาติดลงบนกระดานพร้อมกับ

เขียนคำบรรยายใต้ภาพจากความรู้ที่นักเรียนได้รับ

ขั้นสะท้อนความคิด

29. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลการทำกิจกรรมที่ 1-4 นำผลงาน
ในกิจกรรมที่ 4 มาจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

ขั้นทฤษฎี

30. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมที่ 1-4 ครูช่วยแนะนำและ
ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง

31. ให้นักเรียนศึกษาสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้ เรื่อง ประเพณีการบวชของ
ชาวไทยพวน

ขั้นนำไปใช้

32. ให้นักเรียนอภิปรายกลุ่มเกี่ยวกับความสำคัญของการบวช สรุปและเขียนแผนผัง
ความรู้ความคิด

ขั้นสรุป

33. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุป นักเรียนอภิปรายและซักถามเพิ่มเติม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ประเพณีการเกิดและการอยู่ไฟของชาวไทยพวน

การจัดการเรียนรู้

ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

ขั้นเตรียม

34. ครูแนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกันและจัดกลุ่มย่อย กลุ่มละ 2-6 คน หลังจากนั้น
ครูแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม
แจ้ง วัตถุประสงค์ของบทเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน

ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม

35. ให้ผู้เรียนสร้างความคุ้นเคยกันในกลุ่มย่อย โดยแบ่งหน้าที่ บทบาทตามที่ได้
รับมอบหมาย

36. ให้แต่ละกลุ่ม จำนวน 3 กลุ่ม ศึกษาใบความรู้และทำใบงานตามที่กำหนดในแต่ละ
ศูนย์การเรียนรู้ เมื่อเสร็จทุกกลุ่มแล้วให้เปลี่ยนศูนย์การเรียนรู้ จนครบทั้ง 3 กลุ่ม

ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

37. ครูตรวจสอบว่าผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนหรือยัง ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไรหลังจากนั้นครูให้ทุกคนทำแบบทดสอบ

ขั้นสรุปและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

38. ครูและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียน
39. ครูและผู้เรียนช่วยกันประเมินผลการทำงานกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ประเพณีสารทพวงและประเพณีบุญพระเวส การจัดการเรียนรู้

40. แบ่งกลุ่มนักเรียน 2 กลุ่มช่วยกันคิดเกี่ยวกับประเพณีไทยพวงที่นักเรียนรู้จัก
41. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน
42. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประเพณีสารทพวงและประเพณีบุญพระเวส
43. เขียนลักษณะที่สำคัญลงบนแบบบันทึกกิจกรรม
44. สรุปเป็นแผนผังความรู้ความคิด
45. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนบทแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับประเพณีสารทพวงและประเพณีบุญพระเวส
46. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนพร้อมบอกวิธีการอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบต่อไป
47. ให้นักเรียนแต่ละคนวาดภาพประเพณีชาวไทยพวงที่นักเรียนสนใจจากที่เรียนมาและเขียนคำบรรยายใต้ภาพความยาวไม่ต่ำกว่า 5 บรรทัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีถือพระทราย การจัดการเรียนรู้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยยึดวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT

กิจกรรมที่ 1 “ประเพณีไทยพวงที่สำคัญ”

48. ครูสนทนาเกี่ยวกับประเพณีไทยพวงที่สำคัญ หลังจากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกความรู้จักประเพณีอะไรบ้างที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
49. ครูจัดกลุ่มสนทนากลุ่มละไม่เกิน 3 คน สนทนาในหัวข้อ “ประเพณีไทยพวง”
50. ให้นักเรียนแต่ละคนจัดทำบันทึกการสนทนา

กิจกรรมที่ 2 “เจาะลึกประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีถือพระทราย”

51. นักเรียนศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีถือพระทราย

52. ครูอภิปรายเกี่ยวกับข้อสรุปที่นักเรียนได้สนทนาพูดคุยกันโดยการสุ่มตัวอย่างบันทึกการสนทนาของนักเรียนบางคนมานำเสนอหน้าชั้นเรียน
53. ให้นักเรียนเขียนแผนผังความรู้ ความคิดในหัวข้อ “ประเพณีไทยพวนที่ฉันรู้จัก”
54. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวความคิดและความเชื่อของประเพณีไทยพวนในอดีตกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จดลงในบันทึกความรู้

กิจกรรมที่ 3 “ข่าวสารประชาสัมพันธ์”

55. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มช่วยกันออกแบบสร้างสรรค์แผนพับประชาสัมพันธ์งานประเพณีบุญข้าวหลามและประเพณีก่อพระทราย
56. แต่ละกลุ่มนำเสนอเพื่อนหน้าชั้นเรียน

กิจกรรมที่ 4 “การบันทึกการเข้าร่วมงานประเพณี”

57. เข้าร่วมงานประเพณีไทยพวนของหมู่บ้านที่นักเรียนอาศัยอยู่และบันทึกความรู้ที่ได้รับและความประทับใจที่ได้เข้าร่วมงาน
58. นำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนฟัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง หมวกสานจากไม้ไผ่หรือพลาสติก และไม้กวาดดอกหญ้า การจัดการเรียนรู้

59. ครูสนทนากับนักเรียนในเรื่องของสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและโยงเข้าสู่ภูมิปัญญาของชาวไทยพวนด้านเศรษฐกิจ
60. นักเรียนแต่ละคนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและช่วยกันบอกว่าภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจของชาวไทยพวนมีอะไรบ้าง
61. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มจัดทำรายงานเกี่ยวกับภูมิปัญญาด้านเศรษฐกิจในเรื่อง หมวกสานจากไม้ไผ่หรือพลาสติก และไม้กวาดดอกหญ้า โดยใช้วิธีการศึกษาข้อมูลจากปราชญ์ชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่น
62. นำเสนอหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง เครื่องทองเหลือง

การจัดการเรียนรู้

63. ครูเสนอข้อคิดลงในการทำกิจกรรมนอกสถานที่กับนักเรียนโดยการวางแผนร่วมกันกำหนดกติกาในการปฏิบัติตนในการออกนอกสถานที่
64. ครูพานักเรียนไปศึกษาดูงานการทำเครื่องทองเหลืองที่หมู่บ้านม่วงขาว โดยมีวิทยากรท้องถิ่นเป็นผู้ให้คำแนะนำ
65. นักเรียนจดบันทึกความรู้ที่ได้รับ พร้อมทั้งซักถามข้อสงสัยจากวิทยากรท้องถิ่น

66. ครูและนักเรียนมอบของที่ระลึกให้แก่วิทยากรท้องถิ่นพร้อมกล่าวขอบคุณที่ให้คำแนะนำ
67. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนความรู้สึกในการเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษและนำเสนอให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ฟัง
68. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังถึงการเพิ่มคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเลือกสรรภูมิปัญญาเพื่อนำกลับมาใช้ในการดำรงชีวิต
69. นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นพร้อมช่วยกันสรุป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การทำตะกร้าไวน์

การจัดการเรียนรู้

70. ครูพานักเรียนออกไปเรียนรู้ในชุมชนที่มีการสานตะกร้าไวน์
71. ครูแนะนำให้นักเรียนรู้จักกับวิทยากรท้องถิ่นที่จะสาธิตการทำตะกร้าไวน์ให้นักเรียนดู
72. นักเรียนดูวิธีการทำและจดบันทึกความรู้ที่ได้รับ
73. หลังจากนั้นนักเรียนทดลองทำตะกร้าไวน์โดยมีวิทยากรท้องถิ่นคอยให้คำแนะนำ
74. นักเรียนสร้างผลงานคนละ 1 ชิ้นจัดตกแต่งให้สวยงาม

แผนการเรียนรู้ที่ 11 เรื่อง ภาษาพวน

การจัดการเรียนรู้

75. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภูมิปัญญาประเภทต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วโดยให้นักเรียนช่วยกันสรุปและครูอธิบายเพิ่มเติม
76. ครูให้นักเรียนช่วยกันคิดว่าในท้องถิ่นของเรามีภาษาใดที่เป็นภาษาท้องถิ่น ให้นักเรียนที่รู้จักลองพูดให้เพื่อน ๆ ฟัง เพื่อน ๆ ช่วยกันซักถามข้อสงสัย
77. แบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรมการออกชุมชนโดยการสัมภาษณ์ชาวบ้าน
78. รวบรวมคำศัพท์จากปราชญ์ชาวบ้านและใบความรู้ให้มากที่สุด กลุ่มใดได้มากที่สุดมีรางวัลให้
79. บันทึกคำศัพท์ที่รวบรวมได้ลงบนใบงาน
80. แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนและผลัดกันสนทนาประโยคภาษาพวนให้เพื่อน ๆ ฟัง
81. หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ภาษาพวน นำเสนอหน้าชั้นเรียน ครูคอยแนะนำและอธิบายเพิ่มเติม
82. นักเรียนร่วมกันเขียนบัตรคำศัพท์ภาษาพวนพร้อมคำแปลภาษาไทยติดบนป้ายนิเทศในชั้นเรียน
83. นักเรียนจดคำศัพท์ลงใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง วรรณกรรมนิทานเรื่อง สุริยะคาถ-จันทะคาถ
การจัดการเรียนรู้

84. ครูขออาสาสมัครออกมาเล่านิทานเรื่องสั้น ๆ ให้เพื่อน ๆ ฟัง
85. หลังจากนั้นเพื่อน ๆ ช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานที่เพื่อนเล่า
86. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องนิทานพื้นบ้านของท้องถิ่นที่เราอาศัยอยู่ ครูเล่านิทานเรื่อง สุริยะคาถ-จันทะคาถ วรรณกรรมนิทานของชาวไทยพวนให้นักเรียนฟัง
87. นักเรียนช่วยกันบอกข้อคิดที่ได้จากนิทานและทำใบงาน
88. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 5 คนให้แต่ละกลุ่มซ้อมเล่านิทานพร้อมส่งตัวแทนออกมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียนให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นฟัง
89. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาเกี่ยวกับนิทานของชาวไทยพวนให้คงอยู่ต่อไป โดยครูจัดบันทึกลงบนบันทึกสาระการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 เรื่อง วรรณกรรมเชิงบั้งไฟของชาวบ้านม่วงขาว
การจัดการเรียนรู้

90. ครูชวนนักเรียนสนทนาถึงประเพณีเชิงบั้งไฟของอำเภอสริมโพน ซึ่งชักถามนักเรียนที่เคยไปเที่ยวงานบั้งไฟและลองมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง
91. ครูเชิญปราชญ์ชาวบ้านที่มีความสามารถในการเชิงบั้งไฟ มาเล่าประสบการณ์ในการเชิงบั้งไฟให้นักเรียนฟัง และร้องคำเชิงบั้งไฟให้นักเรียนฟัง
92. หลังจากนั้นนักเรียนศึกษาใบความรู้ คำเชิงบั้งไฟ
93. ปราชญ์ชาวบ้านฝึกสอนนักเรียนร้องเชิงบั้งไฟ โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม
94. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาร้องเชิงบั้งไฟหน้าชั้นเรียน
95. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแนวทางในการอนุรักษ์การร้องเชิงบั้งไฟลงในบันทึกกิจกรรม
96. ครูและนักเรียนกล่าวขอบคุณปราชญ์ชาวบ้านและมอบของที่ระลึก

ตารางประเมินหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้
 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พฤติกรรมการเรียนรู้	รูปแบบของความรู้					
	แบบท่องจำ (นน.=1)	แบบ เชื่อมโยง (นน.=2)	แบบผสม ผสาน (นน.=3)	แบบ แนวคิด (นน.=4)	แบบ หลักการ (นน.=5)	แบบแก้ ปัญหา (นน.=6)
บอกชื่อ/ชื่อ (นน.=1)						
เลือกหรือ บอกลักษณะ (นน.=1)						
บอกกฎเกณฑ์ (นน.=1)						
จัดลำดับ (นน.=2)						
สาธิต (นน.=2)						
สร้าง (นน.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (นน.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (นน.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (นน.=3)						

ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ในด้านการจัดการเรียนรู้ แล้วนำมาเขียนลงใน
 ตารางนี้จนครบ 96 ข้อ

การประเมินหลักสูตรในด้านการวัดผลและประเมินผล
การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน
จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเลี้ยงผีของชาวไทยพวน

การวัดและการประเมินผล

1. การประเมินผลงานกลุ่ม
 - 1.1 กระบวนการทำงาน ใช้แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม
 - 1.2 ตรวจผลงาน
2. ประเมินชิ้นงานการวาดภาพ ใช้ Rubrics ประเมินการวาดภาพและการเขียนบรรยาย
3. สังเกตพฤติกรรมการเรียนในชั้นเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม
4. ทำแบบทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การทำศพของชาวไทยพวน

การวัดและประเมินผล

5. ประเมินตามสภาพจริง
 - 5.1 สังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - 5.2 ฟังรายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
6. ตรวจผลงานนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การแต่งงาน

การวัดและประเมินผล

7. ประเมินผลตามสภาพจริง
 - 7.1 สังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - 7.2 ฟังรายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
8. ตรวจผลงานในแต่ละกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การบวชของชาวไทยพวน

การวัดผลและประเมินผล

9. ประเมินผลตามสภาพจริง
 - 9.1 สังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - 9.2 ฟังรายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
10. ตรวจผลงานในแต่ละกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การเกิดและการอยู่ไฟของชาวไทยพวน

การวัดและประเมินผล

11. ประเมินผลตามสภาพจริง
 - 11.1 สังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน
 - 11.2 พิจารณารายงานผลการทำกิจกรรมของนักเรียน
12. ตรวจผลงานในแต่ละกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ประเพณีสารทพวนและประเพณีบุญพระเวส

การวัดและประเมินผล

13. การทำงานเป็นกลุ่ม
14. ตรวจผลงาน
 - การแสดงบทบาทสมมติ
 - การวาดภาพระบายสีและการเขียนบรรยาย
 - การพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน
 - แบบทดสอบเขียนตอบ
 - แผนผังความรู้ความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 ประเพณีก่อพระทรายและประเพณีบุญข้าวหลาม

การวัดและประเมินผล

15. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
16. การตรวจผลงาน
17. ทำแบบทดสอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 หมวกสานจากไม้ไผ่และไม้กวาดดอกหญ้า

การวัดและประเมินผล

18. สังเกตการรายงานและนำเสนอผลงานกลุ่ม
19. สังเกตการแสดงความคิดเห็น
20. ตรวจรายงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เครื่องทองเหลือง

การวัดและประเมินผล

21. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
22. สังเกตการแสดงความคิดเห็น
23. ตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้

24. สังเกตการซักถามและการสัมภาษณ์วิทยากรท้องถิ่น

25. สังเกตการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

26. ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 ตะกร้าไวน์

การวัดและประเมินผล

27. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม

28. สังเกตความกระตือรือร้นและความสนใจในการดูงาน

29. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน

30. ตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้

31. ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ภาษาพวน

การวัดและประเมินผล

32. สังเกตการร่วมกิจกรรมการออกสัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน

33. สังเกตการศึกษาและการรวบรวมคำศัพท์ภาษาพวน

34. สังเกตการนำเสนอการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการอนุรักษ์ภาษาพวน

35. สังเกตการสนทนาภาษาพวน

36. ตรวจผลงานการทำบัตรคำและติดป้ายนิเทศ

37. ตรวจใบงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 วรรณกรรมนิทาน เรื่อง สุริยะคาด-จันทร์คาด

การวัดและประเมินผล

38. สังเกตการเล่านิทาน

39. สังเกตการแสดงความคิดเห็น

40. สังเกตการทำกิจกรรมกลุ่ม

41. ตรวจบันทึกสาระการเรียนรู้

42. ตรวจใบงาน

43. การนำเสนอหน้าชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 วรรณกรรมเชิงบันเทิงของชาวบ้านมั่งขาว

การวัดและประเมินผล

44. สังเกตการตั้งใจฟังปราชญ์ชาวบ้านในการร้องเซิ้งบั้งไฟ
45. สังเกตการกล้าแสดงออก
46. สังเกตการร่วมกิจกรรม
 - การร้องเซิ้งบั้งไฟ
 - การเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์การร้องเซิ้งบั้งไฟ

ตารางการประเมินหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล
 การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี
 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พฤติกรรมการเรียนรู้	รูปแบบของความรู้					
	แบบดูใกล้ (นน. 1)	แบบ เชื่อมโยง (นน. 2)	แบบผสม ผสาน (นน. 3)	แบบ แนวคิด (นน. 4)	แบบ หลักการ (นน. 5)	แบบแก้ ปัญหา (นน. 6)
บอกชื่อ/ชี้ (นน.=1)						
เลือกหรือ บอกลักษณะ (นน.=1)						
บอกกฎเกณฑ์ (นน.=1)						
จัดลำดับ (นน.=2)						
สาริต (นน.=2)						
สร้าง (นน.=3)						
อธิบาย/บรรยาย (นน.=3)						
จำแนกหรือแยกแยะ (นน.=3)						
ประยุกต์ใช้กฎเกณฑ์ (นน.=3)						

ให้ท่านพิจารณาประเมินหลักสูตร ในด้านการวัดและการประเมินผลแล้วนำมาเขียนลงใน
 ตารางนี้จนครบ 46 ข้อ

แบบสอบถามความคิดเห็น

1. องค์ประกอบของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. แผนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อสอบข้อที่	IOC	ข้อสอบข้อที่	IOC
1	1.00	31	1.00
2	0.66	32	0.50
3	0.50	33	0.83
4	0.50	34	0.66
5	0.50	35	0.66
6	1.00	36	0.66
7	0.83	37	0.50
8	0.83	38	0.50
9	0.66	39	0.50
10	0.83	40	0.50
11	0.83	41	0.50
12	0.66	42	0.50
13	1.00	43	0.50
14	0.66	44	0.50
15	0.66	45	0.50
16	0.50	46	0.83
17	0.50	47	0.83
18	0.50	48	0.66
19	1.00	49	1.00
20	1.00	50	1.00
21	1.00	51	1.00
22	0.66	52	0.83
23	0.66	53	0.83
24	0.50	54	0.83
25	0.50	55	0.66
26	1.00	56	0.83
27	1.00	57	0.66

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	IOC	ข้อสอบข้อที่	IOC
27	1.00	57	0.66
28	0.83	58	1.00
29	0.50	59	0.66
30	0.66	60	0.83

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	ความแตกต่าง
1	6	18	12
2	14	25	11
3	11	26	14
4	15	25	11
5	15	19	10
6	11	21	8
7	16	22	5
8	20	19	2
9	14	22	5
10	16	19	6
11	15	19	4
12	18	24	6
13	21	26	5
14	20	28	8
15	16	24	8
16	15	22	7
17	14	25	11
18	17	29	12
19	14	22	8
20	13	24	11
เฉลี่ย	15	23	8

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบการทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้านของชาวไทยพวน
จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ภาพที่ 2 นักเรียนแบ่งกลุ่มกันทำงาน

ภาพที่ 3 คุณลุงผิน ต้นแพง วิทยากรท้องถิ่นสอนร้องเพลงเซิ้งบั้งไฟ

ภาพที่ 4 นักเรียนสานตะกร้าจากทางมะพร้าว สอนโดยคุณยายชีว จันทรสุรีย์

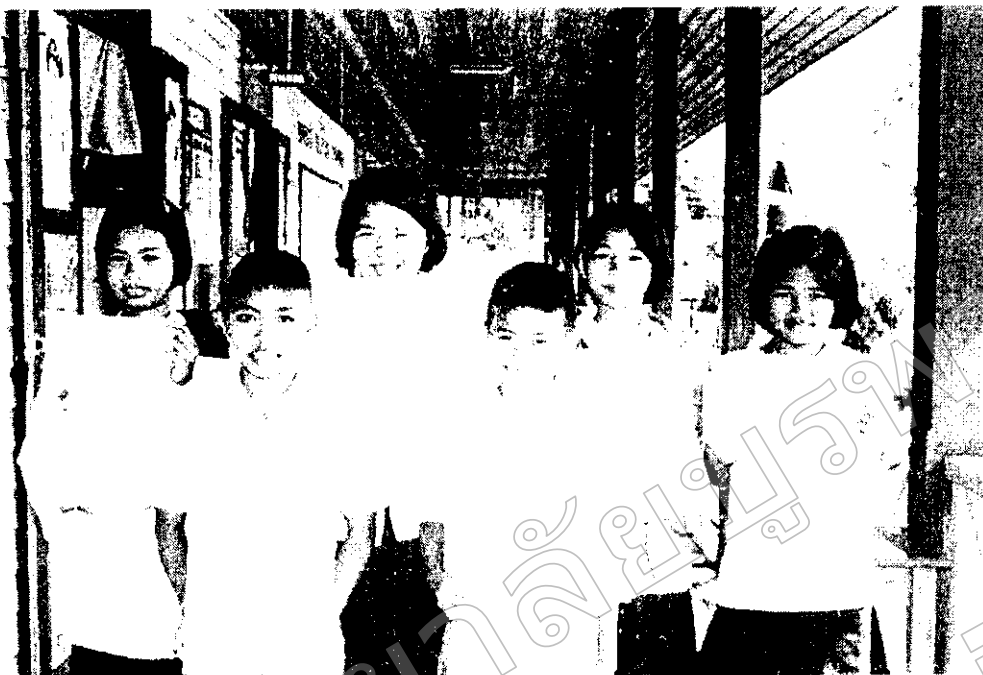
ภาพที่ 5 นักเรียนศึกษาดูงานการทำงานสวนจากไม้ไผ่

ภาพที่ 6 นักเรียนศึกษาดูงานการเททองเหลือง

ภาพที่ 7 นักเรียนแสดงเพิ่มสะสมผลงาน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญาชาวบ้าน
ของชาวไทยพวน จังหวัดปราจีนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

